

Lausunto

30.06.2025

Asia: VN/12977/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain 85 §:n ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Korjauspalvelut tulee sisällyttää alennetun arvonlisäverokannan piiriin

Hallituksen esitys (luonnos 19.6.2025) arvonlisäverolain muuttamisesta on tervetullut avaus, joka keventää useiden hyödykkeiden ja palveluiden verotusta. Esityksessä ehdotetaan 14 prosentin alennetun verokannan laskemista 13,5 prosenttiin, mikä koskisi muun muassa elintarvikkeita, ravintolapalveluita, lääkkeitä sekä kulttuuri- ja liikuntapalveluita. Vaikka esityksen tavoitteet ovat kannatettavia, on huomionarvoista, että se ei sisällä toimenpiteitä, jotka edistäisivät kiertotalouden ja kestävän kulutuksen kannalta keskeistä alaa: korjauspalveluita.

Valtioneuvoston tilaaman REPAIRED-hankkeen (<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-148-3>) ("Selvitys tavaroiden korjaamisen edistämisestä, potentiaalista ja saavutettavista eduista") tuoreet tulokset tarjoavat vahvan perustelun korjauspalveluiden lisäämiseksi alennetun arvonlisäverokannan piiriin. Hanke on kartoittanut kattavasti korjaamisen nykytilaa, potentiaalia ja ohjauskeinoja Suomessa. Sen loppuraportti ja liitedokumentit osoittavat, että korjauspalveluiden edistämisellä on merkittäviä ympäristö-, työllisyys- ja talousvaikutuksia.

REPAIRED-hankkeen keskeiset havainnot korjausalan tukemiseksi:

1. Kuluttajat ovat valmiita korjauttamaan, mutta hinta on merkittävä este. REPAIRED-hankkeen kuluttajakyselyyn vastanneista suuri osa pitää korjauttamista kannatettavana ja ympäristöystävällisenä. Yli puolet vastaajista on sitä mieltä, että korjaaminen on ympäristöystävällisempää kuin uuden tavaran ostaminen ja että se vähentää jätteen syntyä.

Kuitenkin korjauksen korkea hinta koetaan merkittävänä haasteena. Kuluttajakyselyssä vastaajat arvioivat korjauttamisen olevan useammin kallista kuin edullista.

Hallituksen esityksessä todetaan, että arvonlisäveron alennuksen odotetaan laskevan kuluttajahintoja, mikä vahvistaa kotitalouksien ostovoimaa. Sama logiikka pätee vahvasti korjauspalveluihin. Alennettu arvonlisäverokanta tekisi korjauspalveluista houkuttelevampia suhteessa uuden tavaran ostamiseen ja madaltaisi kuluttajien kynnystä valita kestävämpi vaihtoehto.

2. Korjausalan yritykset ovat pieniä ja kaipaavat tukea. REPAIRED-hankkeen yrityskysely osoittaa, että korjausalan yritykset ovat tyypillisesti pieniä. Vastaajayrityksissä oli keskimäärin vain noin kaksi päätoimista työntekijää. Yritykset kokevat haasteita, kuten varaosien saatavuuden ja sääntelyn, mutta myös asiakkaiden vähäisen tiedon ja asenteet. Työvoimakustannukset muodostavat merkittävän osan korjausyritysten kuluista.

Arvonlisäveron alentaminen olisi suora ja tehokas keino tukea näitä pieniä yrityksiä. Se voisi parantaa niiden kannattavuutta ja antaa mahdollisuuden investoida ja työllistää. Hallituksen esityksessäkin todetaan, että veronalennus voi vahvistaa yritysten taloutta, jos sitä ei siirretä täysimääräisesti hintoihin. Tämä olisi erityisen tärkeää työvoimavaltaisella korjausallalla.

3. Korjaamisen edistäminen tukee hallituksen laajempia tavoitteita. Hallituksen esityksen tavoitteena on keventää arvonlisäverotusta ja tukea eri aloja. Korjauspalveluiden sisällyttäminen alennetun verokannan piiriin edistäisi näiden tavoitteiden lisäksi myös laajemmin kiertotaloutta, luonnonvarojen säästöä ja uusien työpaikkojen syntyä, kuten REPAIRED-hankkeen tavoitteissa todetaan.

Esitys:

REPAIRED-hankkeen tuloksiin nojaten esitämme, että hallituksen esitystä täydennetään ja korjauspalvelut lisätään arvonlisäverolain 85 §:ssä lueteltujen, 13,5 prosentin alennetun verokannan piiriin kuuluvien palveluiden joukkoon.

Tämä muutos:

-Vastaisi suoraan REPAIRED-hankkeessa tunnistettuun haasteeseen korjauksen korkeasta hinnasta ja lisäisi sen houkuttelevuutta kuluttajille.

-Tukisi pääasiassa pienistä yrityksistä koostuvaa korjausalaa ja parantaisi sen toimintaedellytyksiä ja työllistämismahdollisuuksia.

-Edistäisi konkreettisesti Suomen kiertotaloustavoitteita pidentämällä tuotteiden käyttöikää ja vähentämällä luonnonvarojen kulutusta.

-Korjauspalveluiden arvonlisäveron alentaminen olisi johdonmukainen ja kustannustehokas toimi, joka tukisi sekä taloutta että ympäristöä, ja sen lisääminen hallituksen esitykseen vahvistaisi merkittävästi esityksen positiivisia kokonaisvaikutuksia.

Hasala Ville
Suutariliikkeiden liitto ry, pääkaupunkiseudun osasto